

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЕ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
от 25.04.2023**

**КАРАР
№ 503**

**2023 елга Биектау муниципаль районында халыкны эш белән тәэмин итүгә
ярдәм итү программасын раслау турында**

«Россия Федерациясендә халыкны эш белән тәэмин итү турында» 1991 елның 19 апрелендәге 1032-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә (28.12.2023 ел редакциясендә), Биектау муниципаль районы башкарма комитеты карар бирә:

1. 2023 елга Биектау муниципаль районында халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү программасын (алга таба - Программа) кушымта нигезендә расларга.

2. Программаны гамәлгә ашыруда катнашучы Биектау муниципаль районы башкарма комитетының тармак бүлекләренә, жирле үзидарәнең башка органнарына, предприятиеләренә һәм оешмаларына, ул билгеләгән чараларны үз вакытында үтәүне тәэмин итәргә һәм контроль күрсәткечләренә кыйммәтләренә ирешүне тәэмин итәргә.

3. «Биектау районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» дәүләт казна учреждениесенә чираттагы елга Программа чараларын гамәлгә ашыруга акчалар билгеләргә.

4. Әлеге карарны <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> рәсми сайтында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары М.Р. Булгаковка йөкләргә.

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

Д.Ф. Шәйдуллин

Килештерелде:
Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты
житәкчесе
_____ Д.Ф. Шәйдуллин

«__» _____, 2023 ел

Раслыйм:
Татарстан Республикасы
Хезмәт, халыкны эш белән
тәэмин итү һәм социаль
яклау министры

_____ Э.А.Зарипова
«__» _____, 2023 ел

**2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында
халыкны эш белән тәэмин итүгә
ярдәм итү
ПРОГРАММАСЫ**

Биектау ав.- 2023 ел

**2023 елга БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ХАЛЫКНЫ ЭШ БЕЛЭН ТЭЭМИН ИТҮГЭ ЯРДЭМ ИТҮ
ПРОГРАММАСЫ ПАСПОРТЫ**

Программа исеме	2023 елга Биектау муниципаль районында халыкны эш белән тээмин итүгә ярдәм итү программасы.
Программаны эшләүгә нигезләмә	«Россия Федерациясендә халыкны эш белән тээмин итү турында» 1991 елның 19 апрелендәге 1032-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә (28.12.2022 ел редакциясендә)
Программаны эшләүче	"Биектау районы халыкны эш белән тээмин итү үзәге" ДКУ
Программаны башкаручы	"Биектау районы халыкны эш белән тээмин итү үзәге" ДКУ, Биектау муниципаль районы башкарма комитеты бүлекләре, район территориясендәге предприятиеләр, оешмалар.
Программаның максатлары бурычлары	<p>халыкның мәшгульлегенә булышлык итүнең актив программаларын үстерү;</p> <p>тышкы хезмәт миграциясен жайга салу;</p> <p>авыл жирлегендә халыкның мәшгульлегенә ярдәм итү;</p> <p>эш эзләүдә кыенлыктар кичерүче, жәмәгать эшләрәндә катнашучы гражданны эшкә урнаштыруда ярдәм итү;</p> <p>балигъ булмаган гражданны эшкә урнаштыруда ярдәм итү;</p> <p>эшкуарлык эшчәнлегенә (үзмәшгульлеккә) ярдәм итү;</p> <p>эшсез гражданны һөнәри укыту һәм өстәмә һөнәри белем бирү, балага өч яшь тулганчы аны карау ялы чорында хезмәт эшчәнлегенә кире кайтуны планлаштырган хатын-кызларны һөнәри укыту һәм өстәмә һөнәри белем бирү, пенсионерлар, пенсия алды һәм өлкән яшьтәге затлар арасынан гражданны компьютер белеме нигезләренә өйрәтү юлы белән хезмәт базарында эшсез гражданның сыйфатын һәм конкурентлыкка сәләтен күтәрү;</p> <p>халыкның һөнәри юнәлешен оештыру;</p> <p>эшсез гражданны психологик ярдәм күрсәтүне һәм социаль адаптацияләүне оештыру;</p>

хезмэт базарында социаль партнерлыкны үстерү;
оешманы бетерүгә яки санын яки штатны кыскартуга,
массакуләм эштән азат итү нәтижәләрен йомшартуга
бәйле рәвештә хезмәткәрләрне эштән азат итүне кисәтү
чараларын күрү;

халыкның мәшгульлеге сәясәтенә мәгълүмати ярдәм
күрсәтүне тәмин итү һәм мәгълүмат технологияләрен
үстерү;

эшсез гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү.

Программаны ашыру сроклары	гамәлгә 2023 ел
----------------------------	-----------------

Программаны чыганакалары	финанслау Татарстан Республикасы бюджеты акчалары, жирле бюджет, предприятиеләрнең үз акчалары
--------------------------	--

Программаны ашыруның нәтижәләре	гамәлгә көтелгән Хезмәт базарындагы киеренкелек коэффициенты (ел ахырына) – 0,25 бер.; кимендә 600 кешене эшкә урнаштыру, шулардан махсус программалар кысаларында: 120 кеше - балигъ булмаган гражданнарны эшкә урнаштыру; 60 кеше - жәмәгать эшләренә эшкә урнаштыру; 9 кеше - эш эзләүдә кыенлыклар кичерүче эшсез гражданнарны эшкә урнаштыру; 2 кеше - барлык дәрәжәдәге мәгариф учреждениеләрен тәмамлаучылар; һөнәри юнәлеш буенча хезмәт күрсәтү - 585 кеше; эшсез гражданнарга һөнәри белем бирү буенча хезмәтләр күрсәтү - кимендә 42 кеше; социаль адаптация буенча хезмәт күрсәтү кимендә 50 кеше; психологик ярдәм күрсәтү - 50 кеше; үзмәшгульлеккә ярдәм күрсәтү буенча хезмәт күрсәтү - 10 кеше, шул исәптән финанс ярдәме күрсәтү белән - 4 кеше; эшсез гражданнарга эшкә урнашу өчен башка жирлеккә күчеп китүдә ярдәм итү - 1 кеше; вакансияләр һәм укыту эш урыннары ярминкәләрен уздыру - 3 ; 150 дән артык булмаган эшсез гражданнар керемнәренә айлык ярдәм.
---------------------------------	--

---

1. Кереш.

2023 елга Биектау муниципаль районында халыкны эш белән тәэмин итүгә булышунуң район программасын (алга таба - Программа) эшләрү өчен нигез булып тора:

- «Россия Федерациясендә халыкны эш белән тәэмин итү турында» 1991 елның 19 апрелендәге 1032-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә (28.12.2022 ел редакциясендә)

Программа узган елда Биектау муниципаль районының социаль-икътисадый үсешен һәм килеп туган хәлне анализлау нигезендә эшләнгән.

Халык мәшгульлеге өлкәсендә район сәясәте халыкның нәтижәле мәшгульлегенә, эшсезлек дәрәжәсенә ирешүгә һәм эшсез гражданнарға социаль ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән.

Биектау муниципаль районында халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм күрсәтү программасының төп юнәлешләре булып тора:

- кече һәм урта бизнес, эшкуарлык һәм үзмәшгульлек системасында халыкның икътисадый активлыгын жайга салу, мәшгульлекне үстерүне хуплау һәм стимуллаштыру;
- жәмәгать эшләренең нәтижәле системасын оештыру;
- эшче көчләрнең сыйфатын күтәрү максатында мәшгуль һәм эшсез халык арасында һөнәри укыту һәм өстәмә һөнәри белем бирү системасын камилләштерү;
- хезмәт мөнәсәбәтләре һәм халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә республика норматив-хокукый базасын үтәү;
- эшсез гражданнар өчен социаль яклау чараларын гамәлгә ашыру (эшсезлек буенча пособиеләр түләү, вакытыннан алда пенсияләрне рәсмиләштерү һ.б.);
- хезмәт базарында социаль партнерлыкны үстерү;

Биектау муниципаль районының хезмәт базарында түбәндәге чаралар гамәлгә ашырылачак: эшсез гражданнарға эшмәкәрлек эшчәнлеген оештыруга финанс ярдәме күрсәтү, эшсез инвалидларны, инвалид балалар тәрбияләүче ата-аналарны, күпбалалы ата-аналарны эшкә урнаштыруга ярдәм итү.

Программаның төп катнашучылары - Биектау муниципаль районы башкарма комитеты, "Биектау районы халкын эш белән тәэмин итү үзәге" ДКУ һәм район эш бирүчеләре.

Программа халыкның мәшгульлегенә булышлык итү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру коралы, халыкның мәшгульлегенә булышлык итү өлкәсендә төп проблемаларны хәл итүгә юнәлеш бирү ысулы булып тора һәм халыкның мәшгульлегенә булышлык итү өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтүнең сыйфатын һәм ачыклығын тәэмин итәргә тиеш.

2. Мәшгульлек өлкәсендәге һәм хезмәт базарындагы вәзгыять анализы һәм фаразы. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Биектау муниципаль районы хезмәт базарындагы вәзгыять район икътисады торышы белән билгеләнә. Биектау муниципаль районы икътисады структурасын төп секторлары буенча анализлап, күрәнгәнчә, 21,5%ы эшкәртү производствосына, 5,2%ы - авыл хужалыгына, 18%ы - төзелешкә, 6,8%ы - транспорт һәм элементгә, 22,4%ы - күпләп һәм ваклап сату һәм икътисадый эшчәнлекнең башка төрләрәнә - 5,9% туры килә.

Район халкы 56,1 мең кеше, эшче көчләр саны 25,7 мең кеше, шулардан 23,7 мең кеше, шул исәптән 12,2 мең кеше Биектау районында эшли. МОТ методологиясе буенча, сайлап алып тикшерү нәтижәләре буенча эшсезләрнең гомуми саны 900 кеше, теркәлгән эшсезләр 88 кеше - эшче көчләр санының 0,36%ын тәшкил итә.

Техник прогресс күп тармакларда эш методларын тамырдан үзгәртте, бу эшче көчләрнең нык кимүенә китерде.

Халыкның мәшгульлеген исәпкә алып, районда икътисадый үсешнең югары потенциалына ия булган тармакта да, традицион мәшгульлек тармагында да капитал кертемнәрнең кирәклеген исәпкә алып, баланслы инвестиция сәясәте үткәрелергә тиеш, ул булган эш урыннарын тулырак файдалануны һәм кече предприятиеләрне, фермер-крестьян хужалыкларын үстерүне стимуллаштыра.

МОТ методологиясе буенча сайлап алып тикшерү нәтижәләре буенча эшсезләр саны 0,9 мең кеше тәшкил итә. 2023 елның 1 гыйнварына теркәлгән эшсезләр саны 84 кеше тәшкил итә, шуларның 55 хатын-кыз - 65,5 % һәм 29 ир-ат - 34,5 %.

Эшсезләрнең гомуми санының 42,9 %ы югары һөнәри белемгә, 23,8 %ы урта һәм башлангыч һөнәри белемгә ия. Эшче һөнәрләр вәкилләре арасында токарь, слесарь, кладовщик, электрогаз эретеп ябыштыручы, фрезерчы аеруча кирәк. Хезмәткәрләр вазыйфалары арасында - бухгалтер, медицина хезмәткәрләре, тәрбиячеләр. Эшсезләрнең 33,3%ы һөнәргә ия түгел.

Һөнәри состав буенча эшсез гражданнар бүленә:

- хезмәткәрләр – 44 кеше (52,4 %);
- эшче һөнәрләре буенча - 36 кеше (42,8 %).

2022 елда район буенча эш эзләү вакыты 3,2 ай тәшкил итте. Эш эзләү сроклары түбәндәгечә бүленә:

Сроки поиска работы	2020 (кеше / %)	2021 (кеше/%)	2022 (кеше/%)
1 айга кадәр	49/14,8	26/18,7	14/16,6
1 дән 4 айга кадәр	130/39,2	65/46,8	52/61,9
4 айдан 8 айга кадәр	137/41,4	37/26,6	14/16,6
8 айдан 12 айга кадәр	13/3,9	10/7,2	3/3,6
1 елдан артык	2/0,6	1/0,72	1/1,2
БАРЫСЫ	331/100	139/100	84/100

Эшсезлеккә китерә торган сәбәпләр буенча эшсез гражданнар санын бүлү.

	Эштән китүнең сәбәпләре	2020	2021	2022
1	Үз теләге белән эштән китүчеләр	155	106	61

2	Предприятиене бетерү буенча азат ителгән, штатларның кыскаруы	6	14	6
3	Мәгариф учреждениеләрен тәмамлаганнан соң шул исәптән <ul style="list-style-type: none"> • ВУЗлар • урта һәм башлангыч һөнәр. учреждениеләрен • мәктәптән соң 	1	-	-
		-	-	-
		1	-	-
		-	-	-
		-	-	-
4	Хезмәт дисциплинасын бозган өчен	-	-	-
5	Башка сәбәпләр буенча (хезмәт шартнамәсе тәмамлану, яклар килешүе буенча)	11	12	7
6	Иректән мәхрүм итү урыннарыннан килделәр	1	0	0

2022 елның 1 гыйнварына мәшгульлек хезмәте мәгълүматлары базасында 942 буш эш урыны булган.

2022 елда район буенча 630 вакансия билгеләнгән:

шулардан:

эшче һөнәрләр буенча - 358

житештермәүче өлкәдә - 272

2022 ел ахырына игълан ителгән вакансияләр саны -653.

Эшсез гражданнар составының вакантлы эш урыннары таләпләренә туры килмәве, шулай ук эшче көчләргә сорау һәм тәкъдим арасындагы диспропорция проблемасы саклана, бу ирекле эш урыннары булганда, структур эшсезлекне алга этәрүче төп фактор булып тора.

Предприятиеләр күбесенчә "ир-ат", "завод" белгечлекләре - слесарь, токарь, шулай ук транспорт тармагы белгечләренә һәм төрле эшчеләргә ихтыяж кичерә.

2022 ел дәвамында 3 эш бирүче тиздән 74 кеше азат ителәчәге турында хәбәр итте. Оешма һәм предприятиеләрдән хезмәткәрләренә эштән чыгаруның төп сәбәпләре житештерүне оптимальләштерү, акчаларны экономияләү, конкуренция һәм сатыла торган продукция күләмнәрен киметү.

Мәгълүматны анализлау фаразланган эштән китү икътисадый эшчәнлекнең мәгариф, медицина, финанс эшчәнлегә, эшкәртү производстволары кебек төрләренә кагылуын күрсәтә.

3. Гражданнарны эшкә урнаштыруга ярдәм итү.

2023 елда халыкны эш белән тәмин итү үзегенә төп эше эш бирүчеләренә хезмәттәшлеккә жәлеп итүгә һәм вакансияләр банкын киңәйтүгә, Биектау районы эш бирүчеләре вакансияләре буенча Интернет-ресурсларга ярдәм итүгә, шулай ук белем бирү оешмаларының студентлары һәм чыгарылыш укучылары өчен стажировкалар буенча, гражданнарга эш көченә ихтыяж һәм аны тәкъдим итү турында мәгълүмат бирүне яхшыртуга, мәшгульлеккә ярдәм итүнең махсус программаларын гамәлгә ашыруга юнәлдереләчәк.

Гражданнарның мәшгульлеген тәмин итүдә ярдәм итү буенча халыкның

мәшгульлек хезмәте тарафыннан дәүләт хезмәтләре күрсәтү Хезмәт һәм халыкны эш белән тәмин итү буенча федераль хезмәтнең административ регламентлары таләпләре һәм Татарстан Республикасы Хезмәт һәм халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгы боерыклары белән расланган административ регламентлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылачак.

Мәшгульлек үзәге тарафыннан халык мәшгульлегә өлкәсендә дәүләт хезмәтләрен алучылар регистрын (вакансияләр һәм эш бирүчеләр банкы) киңәйтү һәм көн саен корректировкалау, район эш бирүчеләре вакансияләре буенча Интернет-ресурсларны актуаль хәлдә тоту чаралары күреләчәк. Район предприятиеләренә һәм оешмаларының буш эш урыннары һәм вакантлы вазыйфалары турында мәгълүмат “Биектау районы халыкны эш белән тәмин итү үзәге” ДКУ сайтында, Татарстан Республикасы хезмәт базары вакансияләре порталында (www.tatartrud.ru), “Россиядә эш” мәгълүмат порталында (www.trudvsem.ru) һәм «Биектау районы халыкны эш белән тәмин итү үзәге» ДКУ йөгәрүче юлында урнаштырылачак.

Эшкә урнашу күләмен арттыруга, эшсезлек чорын кыскартуга мәшгульлеккә ярдәм итү махсус программалар чараларын гамәлгә ашыру ярдәм итә:

- вакансияләр ярминкәләре һәм өйрәтү эш урыннары оештыру һәм үткәрү. Эш эзләүче, эшсез яки аны алыштырырга теләүче гражданнарга эшкә урнашу мәсьәләсен хәл итү максатыннан предприятие һәм оешма вәкилләре белән очрашу өчен оптималь шартлар тудырыла, буш эш урыннары һәм вакантлы вазыйфалар мәгълүматларының компьютер банкы белән танышу, хезмәт һәм мәшгульлекнең иң актуаль мәсьәләләре буенча консультация хезмәтләре комплексы алу мөмкинлеге бар. Эш бирүчеләр, үз чиратында, күп санлы дөгъвачылардан кадрлар сайлап ала ала;

- эш эзләүдә кыенлыклар кичерүче гражданнарны, шул исәптән белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларны вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру;
- ижтимагый эшләргә оештыру, жирле үзидарә органнарының ижтимагый эшләргә оештыру турында карарлар кабул итү;
- эшсез гражданнарның үзмәшгульлегенә эшкуарлык эшчәнлегә формасында ярдәм итү;

- эштән азат ителгән хезмәткәрләренә мәшгульлегенә ярдәм итү буенча превентив чаралар үткәрү (эш бирүчеләр тарафыннан оешма хезмәткәрләренә хезмәт режимнары, планлаштырылган азат итүләр, хезмәткәрләргә «Россиядә эш» эш белән тәмин итү һәм хезмәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә Бердәм цифрлы платформада ерактан эшләрү режимына күчәрү турында белешмәләргә үз вакытында тапшыруны тикшереп торы, кадрлар хезмәтләре житәкчеләргә һәм хезмәткәрләргә белән киңәшмәләр оештыру, эштән азат ителә торган хезмәткәрләргә эшкә урнашу мөмкинлекләре турында мәгълүмат житкерү).

2023 елда эш эзләп мөрәжәгать иткән 100 кешенең 60ы эшкә урнашачак дип фаразлана.

- күпләп эштән азат ителгән очракта оешманы бетерү, хезмәткәрләр санын яки штатын кыскарту сәбәпле эштән азат ителгән гражданнарның мәшгульлегенә ярдәм итү буенча чаралар планын эшләргә һәм орган белән килештерергә.

Мәшгульлек хезмәте алдында торган төп бурычларның берсе - халыкның, шул исәптән 16 яшьтән 30 яшькә кадәргә гражданнарның, Мәшгульлек үзәге эшчәнлегә, мәшгульлеккә ярдәм итү өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтү мөмкинлеге турында мәгълүматлылыгын арттыру.

Эш эзләүдә кыенлыклар кичергән гражданнарга аерым игътибар биреләчәк.

Эш эзлүүдө кыенлыктар кичергән һәм билгеләнгән тәртиптә эшсез дип танылган гражданның вакытлыча эшкә урнашу хезмәт хокукын гамәлгә ашыруның өстәмә гарантиясе, эшсезлек чорында аларга матди ярдәм күрсәтү ысулы рәвешендә бирелә.

18 яшьтән 25 яшькә кадәрге башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучылар, беренче тапкыр эш эзләүче белем алуучылар арасынан эшсез гражданның вакытлыча эшкә урнашуны оештыру буенча эш дәвам итәчәк. Халыкны эш белән тәмин итү үзәгендә эшсез буларак теркәлгән гражданның вакытлыча эшкә урнашу тәкъдим ителә һәм матди ярдәм күрсәтелә. Өлеге чаралар кысаларында чыгарылыш сыйныф укучылары хезмәт базарына яраклашу мөмкинлегенә, һөнәри күнекмәләргә ия була яки саклый, беренче эш урынында ныклап урнаша ала.

Ижтимагый эшләр эш эзләүче гражданның һәм актив эш эзләү чорына эшсезләргә өстәмә социаль ярдәм буларак оештырыла, эштә озак вакытлы тәнәфсләре булган яки эш тәҗрибәсе булмаган кешеләрдә хезмәт мотивациясен саклауны тәмин итә. Эшсез гражданның жәмәгать эшләрендә катнашкан чорда аларга матди ярдәм күрсәтеләргә мөмкин.

Гражданның эш белән тәмин итүнең мөмкин булган вариантларын киңәйтү максатларында халыкны эш белән тәмин итү үзәге эшсез гражданның үзмәшгульлегенә ярдәм итү чараларын гамәлгә ашыра. Тәкъдимнәр чыгарганда өстенлек продукция житештерүгә һәм хезмәтләр күрсәтүгә юнәлдерелгән бизнес-планнар бирелә. 2023 ел дәвамында 4 эшсез гражданның үз эшен ачуга ярдәм итү каралган

Авыл халкының тормыш дәрәжәсен күтәрү мәшгульлекне арттыруның бер юнәлеше булып тора.

"Агросәнәгать комплексын үстерү" милли проектының гамәлгә ашыру максатында аграр секторны үстерүгә, продукция житештерүне алга таба үстерүгә, авыл товар житештерүчеләренең матди-техник базасын ныгытуга өстенлекле игътибар бирелә.

Кече хужалыкларны үстерүне стимуллаштыру буенча эш алып барыла. Бүгенге көндә районда 93 фермер хужалыгы эшли.

Кадрлар күпләп азат ителү вәзгыятье барлыкка килгәндә, мәшгульлек үзәге тарафыннан превентив чаралар үткәреләчәк:

- предприятиеләр тарафыннан хезмәткәрләренең азат ителүе турында тапшырыла торган белешмәләренең үз вакытында, тулы һәм объектив булуын тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

- эштән азат ителәргә тиешле хезмәткәрләргә аларның хокуклары һәм бурычлары турында мәгълүмат бирү, аларга мәшгульлеккә ярдәм итү буенча дөүләт хезмәтләре күрсәтү;

- предприятиеләргә чыгып, эштән азат ителүче гражданның алдан консультация хезмәтләре күрсәтү, эш урыннарының вакансияләре турында мәгълүмат бирү;

- эш бирүчеләр белән хезмәт базарындагы вәзгыять, мәшгульлек турындагы законнар мәсьәләләре буенча киңәшмәләр үткәрү;

- хезмәт базарында таләп ителгән һөнәрләр, белгечлекләр, шөгыйльләр турында, уку шартлары һәм мөмкинлекләре, аны тәмамлаганнан соң эшкә урнашу турында мәгълүмат бирү.

«Альтернатив гражданның хезмәте турында» Федераль законны, альтернатив

гражданлык хезмәте үтү тәртибе турындагы нигезләмәләрне гамәлгә ашыру максатларында түбәндәге чаралар карала:

- мәшгульлек үзәге директорының Биектау муниципаль районы чакыру комиссиясе эшендә катнашуы;
- альтернатив гражданлык хезмәте үтүче гражданнар эшли ала торган эш төрләре, һөнәрләр, вазыйфалар һәм оешмалар исемлеген формалаштыру өчен тәкъдимнәр әзерләү буенча оешмаларга ярдәм күрсәтү.

3.1. Хезмәт мобильлеген көйләү.

Эшсез гражданнарга үзләрендә булган һөнәрләре (белгечлекләре) буенча вакытлыча эшкә урнашу өчен башка урынга күчүдә һәм эшсез гражданнарга һәм аларның гаилә әгъзаларына башка жиргә яңа яшәү урынына күченергә үзләрендә булган һөнәрләре (белгечлекләре) буенча эшкә урнашу өчен ярдәм итү "Россия Федерациясендә халыкны эш белән тәмин итү турында" 19.04.1991 № 1032-1 Россия Федерациясе Законының 22.1 статьясы (28.12.2022 редакциясендә) нигезендә башкарылачак.

- эш бирүчеләрне хезмәт ресурслары белән тәмин итүдә ярдәм итү, шул исәптән вахта ысулын, күчмә очрашулар һәм вакансияләр ярминкәләре кулланып;

- оешмалар белдергән вакансияләргә эшкә урнашу максатыннан РФнең башка субъектларында хезмәт эшчәнлеген алып барырга теләк белдергән гражданнарга ярдәм итү.

- Татарстан Республикасында эре инвестицион проектларны тормышка ашыруда катнашучы эш бирүчеләрне Иннополис Казан, «Алабуга» сәнәгать-житештерү тибындагы махсус икътисадый зона» ААЖ, хезмәт ресурслары белән тәмин итүдә ярдәм итү, шул исәптән вахта ысулын кулланып, вакансияләр ярминкәсе «Метроэлектротранс»МУП белән очрашу.

Хезмәт мобильлеген жайга салу максатыннан мәшгульлек үзәге эшчәнлеген түбәндәгеләргә юнәлдереләчәк:

- яшәү урыны, вахта ысулы, вакытлыча һәм сезонлы эш өчен гражданнарны эшкә урнаштыру өчен эш бирүчеләрнең вакансияләре буенча Интернет-ресурсларны актуаль хәлдә тоту;

- Россия Федерациясенең башка төбәкләреннән эш бирүчеләргә хезмәт ресурслары белән тәмин итүдә, шул исәптән хезмәттәшлек турында төзелгән килешүләр кысаларында (Самара өлкәсе, Марий Эл Республикасы, Киров өлкәсе, Хабаровск крае, Түбән Новгород, Сахалин өлкәләре һ. б.) ярдәм итү.

- эшкә урнашу максаты белән башка жирләргә күченергә теләгән эшсез гражданнар һәм аларның гаилә әгъзалары турында мәгълүмат банкын формалаштыру.

- вакансияләр базасын көн саен яңарту һәм әлеге мәгълүматны халыкны эш белән тәмин итү үзәге сайтында, халыкны эш белән тәмин итү үзәге стендларында, эш эзләү терминалында, плазма панелендә, «Йөгерә торган юл» электрон таблосында,

жирле газеталарда, телевидениедә урнаштыру аша Татарстан Республикасы шәһәрләре һәм районнары предприятиеләрендә буш эш урыннары булу турында халыкка мәгълүмат бирү.

3.2. Социаль яклауга аеруча мохтаж һәм эш эзләүдә кыенлыклар кичерүче

гражданны эшкә урнаштыруны оештыру

Югары квалификацияле эшче көчкә ихтыяж сизелерлек арта. Шуңа да карамастан, социаль-икътисадый өлкәдә килеп туган вәзгыять, кадрлар әзерләүгә ихтыяжның туры килмәве район халкын эш белән, эш бирүчеләрне югары квалификацияле белгечләр белән тәэмин итү проблемасы алдагы елларда да калачак дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә. Бу эш белән тәэмин итү өчен нәтижәле чаралар күрүне таләп итә, бигрәк тә хезмәт базарында тигез дәрәжәдә ярыша алмаган категорияләр.

Районда социаль яклауга, беренче чиратта, яшьләр, мәктәпкәчә яшәтгә балалар тәрбияләүче хатын-кызлар, инвалидлар, озак вакыт эшсез булган затлар, жәзаларны үтәтү учреждениеләреннән азат ителгән кешеләр һәм кайбер башка категорияләр мохтаж.

3.2.1 Инвалидларны эшкә урнаштыру өчен эш урыннарын квоталау һәм резервлау буенча:

"Социаль яклауга аеруча мохтаж инвалидлар һәм гражданны өчен эш урыннарын квоталау һәм резервлау турында" 2006 елның 24 июлендәге 60 –ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә 2023 елга 5 эш урыны күләмендә квота билгеләнгән.

2023 елга инвалидларны эшкә урнаштыру өчен 4 оешмага квота билгеләнгән:

- «Алиди-Норд» ЖЧЖ, 1 кешегә квота билгеләнгән;
- Челтәр компаниясе АЖ, 2 кешегә квота билгеләнгән;
- Максуди ис. Биектау 5 номерлы урта мәктәбе, 1 кешегә квота билгеләнгән;
- «Усад спиртзаводы» Татспиртпром АО филиалы, 1 кешегә квота билгеләнгән.

3.2.2 Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының 2021 елның 06 сентябрәндәге 3 номерлы карары нигезендә социаль яклауга аеруча мохтаж гражданны эшкә урнаштыру өчен эш урыннарын резервлау 2023 елда түбәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

- жәза үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән кешеләрне эшкә урнаштыру өчен:

- «Высокогорский молочный комбинат» ЖЧЖ- 1 кеше

Ел дәвамында эш эзләүдә кыенлыклар кичерүче гражданны эшкә урнаштыру өчен билгеләнгән квоталар һәм резерв эш урыннары хисабына эшкә урнашуны тәэмин итәргә.

3.2.3 Эшкә урнаштыру буенча, шул ис. вакытлыча:

- Хатын-кызлар мәшгульлеге:

Хатын-кызларның мәшгульлеге өлкәсендә дәүләт сәясәтенә төп бурычлары:

- аларның хезмәт хокукларын гәмәлгә ашыру өчен оештыру, икътисади һәм хокукый гарантияләр булдыру;
- яңа эш урыннарын саклау һәм булдыру;
- эшсез хатын-кызларга психологик ярдәм күрсәтү һәм хезмәт базарына социаль адаптация;
- хезмәт базарындагы вәзгыять, һөнәрләргә ихтыяж, яңадан укуыту мөмкинлекләре мәсьәләләре буенча һөнәри ориентация хезмәтләре күрсәтү;
- булган вакансияләргә һәм резерв эш урыннарына эшкә урнаштыру;
- вакытлы һәм ижтимагый эшләр оештыру;
- һөнәри белем һәм өстәмә белем бирүне оештыру, шул исәптән эшкуарлык эшчәнлегенә нигезләренә, эшкуарлыкны һәм мөстәкыйль мәшгульлеккә үстерүгә ярдәм итүгә һөнәрләргә һәм белгечлекләргә;
- эшкуарлык эшчәнлегенә барлыкка килүнең башлангыч стадиясендә консультация, оештыру ярдәме күрсәтү һәм озату;
- эшсез хатын-кызларга матди ярдәм күрсәтү һәм социаль гарантияләр тәмин итү.

- 14 яшьтән 18 яшькә кадәрге балигъ булмаган гражданның укудан буш вакытта мәшгульлеге:

Вакытлыча эшкә урнашу буенча Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә 2022 елга "2023 елга эшсез һәм мәшгуль булмаган гражданны өчен жәмәгать эшләрен оештыру, социаль яклауга аеруча мохтаж һәм балигъ булмаган гражданны каникуллар вакытында һәм укудан буш вакытта эшкә урнаштыру турында" 2023 елның 04 апрелдә 416 номерлы карары кабул ителде.

Балигъ булмаганның сукбайлыгын һәм күзәтүчесезлеген һәм алар тарафыннан кылына торган жинаятьләренә профилактикалау, шулай ук аларның хезмәт базарында яраклаштыру, халыкның мәшгульлеге үзәгә тарафыннан һөнәри күнекмәләр алу максаты белән балигъ булмаган гражданны укудан һәм каникуллар вакытына вакытлыча эшкә урнаштыру гәмәлгә ашырыла. 2022 елда **120** балигъ булмаган гражданны эшкә урнаштыру күздә тотыла. Әлегә эш гомуми белем бирү йортлары житәкчеләре, шулай ук район предприятиеләре һәм оешмалары житәкчеләре белән берлектә алып барылачак. Бу эшләренә финанслау республика һәм жирле бюджетлар акчалары исәбеннән, шулай ук район предприятиеләре, оешмалары акчалары исәбеннән гәмәлгә ашырыла.

- Хәрби хезмәттән азат ителгән гражданны һәм аларның гаилә әгъзалары белән эшләү:

Хәрби хезмәттән азат ителгән гражданны һәм аларның гаилә әгъзаларына ярдәм итүнең төп юнәлешләре түбәндәгеләр булырга тиеш:

- хәрби хезмәттән азат ителгән гражданны һәм аларның гаилә әгъзаларына эшкә урнашу һәм яңадан укуыту мәсьәләләрендә ташламалар һәм хокуклар турында, шулай ук район һәм республиканың хезмәт базарындагы вәзгыять турында мәгълүмат бирүгә юнәлдерелгән чараларны киңәйтү;

- хәрби хезмәттән азат ителгән һәм аларның гаилә әгъзаларын һөнәри укытуга өстенлекле юнәлеш;
- локаль сугышлар, хәрби хезмәт инвалидларын эш белән тәэмин итүгә булышлык күрсәтү һәм эшкә урнаштыру юлы белән һөнәри тернәкләндерүне оештыру;
- эшкуарлык эшчәнлеген оештыруда ярдәм;
- халык мәшгульлеге үзәге һәм Хәрби комиссариат арасында хәрби хезмәттән азат ителергә тиешле хәрби хезмәткәрләрнең хезмәт базарында, хәрби хезмәттән азат ителгән гражданнарны һәм аларның гаилә әгъзаларын социаль-һөнәри адаптацияләү буенча уртак эшчәнлек турында төзелгән Шартнамәнең чараларын гамәлгә ашыру эшен эшләү һәм гамәлгә ашыру;
- билгеләнгән тәртиптә эшсез дип танылган гражданнар арасында контракт буенча хәрби хезмәткә жыю эшен оештыру.

3.2.4 Эш белән тәэмин ителмәгән инвалидларны эшкә урнаштыру буенча:

Хезмәткә сәләте чикләнгән гражданнарга ярдәм өлкәсендә дәүләт сәясәте аларның потенциал мөмкинлекләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Әлеге максатка ирешү өчен өстәмә чаралар булып тора:

- инвалидларның эшкә урнашу ихтыяжын өйрәнү;
- инвалидны, инвалид баланы реабилитацияләүнең индивидуаль программаларында булган рекомендацияләргә исәпкә алып, инвалидлар өчен һөнәри тернәкләндерү яисә абилитацияләү чаралары исемлеген төзү;
- инвалидны, инвалид баланы реабилитацияләүнең индивидуаль программалары үтәләше турында хисап мәгълүматы формалаштыру
- «Биектау хәбәрләре» газетасында, Биектау - FM радиосында, «Биектау районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» ДКУ сайтында эш бирүчегә мәшгуль булмаган инвалидны эшкә урнаштыру өчен махсус эш урынын жиһазландыруга бәйле, шул исәптән аларның мәшгульлегенә озатыла торган ярдәмгә мохтажларны, чыгымнарын каплау тәртибе турында мәгълүмат бирү;
- мәгълүмат-консультация хезмәтләрен күрсәтү: инвалидларга эшкә урнаштыруга ярдәм итү мәсьәләләре буенча; эш бирүчеләргә - чыгымнарны каплау механизмы буенча;
- эш бирүчегә эш белән тәэмин итү хезмәте юлнамасы буенча эшкә урнаштырылган инвалидларның хезмәт өчен түләүгә чыгымнар өлешен каплау мөмкин булган оешмалар белән килешү төзү, шул исәптән аларның мәшгульлегенә теләктәшлек итүгә мохтажлар;
- эш бирүчегә эш белән тәэмин итү хезмәте юлнамасы буенча эшкә урнаштырылган инвалидларның хезмәт өчен түләүгә чыгымнар өлешен каплау мөмкин булган оешмалар белән килешү төзү, шул исәптән аларның мәшгульлегенә теләктәшлек итүгә мохтажлар;
- Предприятиегә чыгу юлы белән инвалидлар өчен булдырылган эш урыннары булуын тикшереп торуну гамәлгә ашыру;
- булдырылган эш урыннары һәм эшкә урнаштырылган инвалидлар реестрын алып бару
- хезмәткә яраклы яшендәге инвалидларны эшкә урнаштыруның 80% күрсәткеченә ирешү.

3.2.5 Иректән мәхрүм итү рәвешендә жәза үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән кешеләрне эшкә урнаштыру буенча:

- иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән гражданнарны эшкә урнаштыруда ярдәм күрсәтү, шул исәптән: буш вакансияләргә, резервланган эш урыннарына, вакытлыча һәм ижтимагый эшләргә;
- резервланган эш урыннары буенча вакансияләр регистрын актуаль хәлдә тоту;
- һөнәри ориентация буенча хезмәтләр күрсәтү;
- иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән, билгеләнгән тәртиптә эшсез дип танылган кешеләрне һөнәри укытуга жибәрү;
- ГУФСИН төзәтү учреждениеләренә хезмәт базарында сорау булган һөнәрләр, белгечлекләр исемлеген жибәрү;
- хезмәт базарындагы хәл турында мәгълүматны Жинаять-башкару инспекцияләренә жибәрү;
- ГУФСИН төзәтү учреждениеләрендә хөкем ителгәннәрнең һөнәри ориентациясе буенча Белешмә-консультация пункты эшендә катнашу;
- «Высокогорские вести» - «Биектау хәбәрләре» район газетасында, Биектау – FM радиосында, «Биектау районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» ДКУ сайтында эш бирүчеләргә аның тарафыннан эшкә урнаштырылган иректән мәхрүм итү урыннарыннан (шул исәптән резерв эш урыннарына) азат ителгән затка хезмәт хакы түләү буенча чыгымнарын каплау мөмкинлеге турында мәгълүмат урнаштыру;
- иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгән эшкә урнаштырылган затлар саны турында айлык мониторинг алып бару.

4. Тышкы хезмәт миграциясен көйләү

Икътисади иминлекне ныгыту максатларында хезмәт мәшгульлеген тәэмин итү буенча чаралар системасында миграция агымнарын көйләү чаралары аерым урын алып тора.

Мигрантларсыз эш базары динамик үсеш ала алмый. Аның структурасы деформацияләнгән. Түбән квалификацияле һөнәрләр һәм вазыйфалар белән бәйле буш урыннар барлыкка килде, аларны безнең халык тутырмый. Шуңа бәйле рәвештә хезмәт мигрантларына квалификациясез секторда ихтыяж зур.

Мигрантлар катнашкан төп тармаklar - төзелеш, базарларда коммерция эшчәнлегә, сәүдә, жәмәгать туклануы, транспорт.

2023 елда халыкны эш белән тәэмин итү үзәге тарафыннан түбәндәге чаралар үткәреләчәк:

- чит ил эшче көчен жәлеп итү һәм куллануның максатка ярашлылыгы (максатка ярашсызлыгы) турында тәкъдимнәр бирү;
- чит ил эшче көчләрен жәлеп итүне рәсмиләштерү тәртибе турында халыкка һәм эш бирүчеләргә мәгълүмат бирү;
- хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру максатларында жәлеп ителгән чит ил хезмәткәрләрен ТРда яшәүче РФ гражданнары белән алмаштыру буенча чаралар үткәрү, шул исәптән эштән азат ителә торган хезмәткәрләр яки эштән азат итү куркынычы астында булган хезмәткәрләр арасыннан;
- «2019-2025 елларга чит илдә яшәүче ватандашларның Татарстан Республикасында ирекле күченүенә ярдәм күрсәтү» Татарстан

Республикасында дәүләт программасында катнашучыларга аларның гаилә әгъзаларына эшкә урнашуда ярдәм күрсәтергә (компенсация түләүләре алу).

5. Хезмәт базарында эшче көч сыйфатын һәм көндәшлекне яхшырту

Хезмәт базарындагы хәл хезмәт ресурсларының сыйфатын арттыру мәсьәләсен куюга китерә. Эш бирүчеләрне үсешнең хәзерге этабында гади хезмәткәр генә кызыксындырмый, аңа яхшы эзерләнгән, югары квалификацияле белгеч кирәк. Бүгенге көндә халыкның эшкә урнашу ихтыяжлары һәм эш бирүчеләрнең эш урыннары тәкъдим итүләре арасындагы аерманы ешрак билгеләргә мөмкин. Теркәлгән каршылык хезмәткәрләрнең һөнәри составына, сорауларына һәм таләпләренә, тәкъдим ителгән эшнең характерына кагыла. Халыкның бер өлеше үзгәргән хәлгә үз ресурслары һәм активлыгы булу аркасында яраклаша алса да, чит кеше ярдәменнән, дәүләт ярдәменнән һәм яклавыннан башка эшли алмаучылар да шактый.

Эшсез гражданнарны һәм эшсез халыкны һөнәри эзерләү, яңадан эзерләү һәм квалификациясен күтәрү халыкның актив мәшгульлек сәясәтенә мөһим факторы булып тора һәм хезмәт ресурсларын үстерүгә, гражданнарның продуктив, ирекле сайланган мәшгульлеген тәмин итүгә, хезмәт базарында һөнәри осталык, һөнәри мобильлек һәм конкурентлыкка сәләтлелек үсешен арттыру аша аларның социаль яклануын көчәйтүгә юнәлдерелгән.

Эшсез гражданнарны һәм эшсез халыкны һөнәри уку хезмәт базарында ихтыяж булган һөнәрләр, белгечлекләр буенча үткәрелә һәм эшсез гражданнарның һәм эшсез халыкның түләүле эш эзләү мөмкинлекләрен арттыра.

2023 елда төрле һөнәрләр буенча һөнәри укуга һәм белгечлекләргә **42** эшсез гражданны уку планлаштырыла (7 нче кушымта).

Төп юнәлешләр:

- хезмәт базарының торышы, һөнәри белем бирү мөмкинлекләре һәм хезмәт базарында ихтыяж булган һөнәрләр буенча өстәмә һөнәри белем бирү турында гражданнарны мәгълүматлаштыру;
- эшсез гражданнарны, шул исәптән хатын-кызларны, яшьләренә, инвалидларны, 16-17 яшьлек балигъ булмаганнарны, хәрби хезмәттән азат ителгән гражданнарны һәм аларның гаилә әгъзаларын һөнәри уку һәм өстәмә һөнәри белем бирү;
- эшсез инвалидларны һөнәри уку һәм өстәмә белем бирү - **1** кеше; (8 нче кушымта);
- эшсез гражданнарны үзмәшгульлек һәм эшкуарлык эшчәнлегенә максатларында һөнәри уку;

6. Гражданнарның эшчәнлек (һөнәр) өлкәсен сайлау, эшкә урнашу, һөнәри белем алу һәм өстәмә һөнәри белем алу максатында һөнәри ориентациясе

Һөнәри ориентация түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

- базар мөнәсәбәтләре шартларында һөнәрне, мәшгульлек формасын һәм шәхеснең үз-үзен тормышка ашыру юлларын ирекле сайлау өлкәсендә социаль гарантияләр тәмин итү;

- Кешенен хөнәри өстенлекләре, аның психофизиологик үзенчәлекләре һәм хезмәт базары ихтыяжлары арасында баланслануга ирешү;
- Хезмәт эшчәнлегенен нинди дә булса өлкәсендә хезмәткәрнең хөнәри уңышын фаразлау;
- Шәхес профессионализмының өзлексез үсешенә ярдәм итү, аның хезмәт һәм жәмгыятьтәге үз икътисадый һәм социаль статусы белән канәгәтләнүенен иң мөһим шартлары буларак, индивидуаль потенциалны максималь тормышка ашыру, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру.

2023 елда эшчәнлек (хөнәр) өлкәсен сайлау, эшкә урнаштыру, 585 күләмендә кешегә (9 нчы кушымта) хөнәри белем бирү максатларында гражданнарның хөнәри ориентациясен оештыру буенча дәүләт хезмәте күрсәтү планлаштырыла, шул исәптән гражданнарның түбәндәге категорияләренә өстенлекле тәртиптә:

- белем бирү учреждениеләре укучылары;
- эшсез гражданнарны хөнәри белем алуга жибәрү алдыннан;
- эшсез инвалидлар категориясенә караган гражданнар - **1** кеше;
- эшсезлекнең алты айлык чоры тәмамланганнан соң эшсез гражданнар;
- беренче тапкыр эш эзләүче (элек эшләмәгән) һәм шул ук вакытта хөнәре (белгечлеге) булмаган гражданнар;
- иректән мәхрүм итү рәвешендәге жәзаны үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар;
- пенсия алды һәм пенсия яшендәге гражданнар;
- инвалид балалар.

7. Эшсез гражданнарга психологик ярдәм

Эшсез гражданнарга психологик ярдәм күрсәтү буенча дәүләт хезмәте күрсәтү хезмәт базарында конкурентлыкка сәләтлелекне арттыруга һәм эшсез гражданнарны психологик халәтне оптимальләштерү, хөнәри һәм социаль үз-үзен тормышка ашыруга комачаулый торган психологик проблемаларның актуальлеген киметү юлы белән хөнәри карьераны гамәлгә ашыруның гамәлдәге шартларына яраклаштыруга юнәлдерелгән.

2023 елда эшсез гражданнарга психологик ярдәм күрсәтү буенча дәүләт хезмәте күрсәтү планлаштырыла (10 нчы кушымта). Өстенлекле тәртиптә бу дәүләт хезмәте гражданнарның түбәндәге категорияләренә күрсәтеләчәк:

- инвалидлар арасынан эшсез гражданнарга;
- эшсез инвалидлар категориясенә караган гражданнар - **1** кеше;
- эшсезлекнең алты айлык чоры тәмамланганнан соң эшсез гражданнар;
- иректән мәхрүм итү рәвешендәге жәзаны үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар;
- пенсия алды яшендәге гражданнар;

8. Хезмәт базарында эшсез гражданнарны социаль адаптацияләү

Эшне югалту - кеше өчен көчле стресс факторы: борчу хисе арта, үзбәя кими. Мондый ситуацияләрдә мәшгульлек хезмәте эшенен иң нәтижәле ысуллары булып хезмәт базарында эшсезләренә социаль адаптацияләү буенча хезмәтләр тора. Эшсез калган кешеләр психологлар ярдәмендә яңа эш урынын мөстәкыйль, актив эзләү

күнекмэләре алалар, резюме төзү, үз-үзен тәкъдир итү серләрен беләләр, эш бирүчеләр белән эшлекле сөйләшүләр алып барырга, озакка сузылган эшсезлек нәтижәләрен жиңәргә өйрәнәләр.

Эшсез гражданнарны хезмәт базарында социаль адаптацияләү буенча дәүләт хезмәтләре күрсәтү гражданны хезмәт базарында актив гамәлләргә эзерләүгә; эш эзләүнең реаль индивидуаль планын булдыруга; актив тормыш позициясен булдыруга, уңай тормыш юнәлеше булдыруга; уңышлы эшкә урнашуга юнәлдерелә.

2023 елда хезмәт базарында эшсез гражданнарны социаль адаптацияләү буенча дәүләт хезмәтеннән **50** эшсез граждан (11 нче кушымта) планлаштырыла, шул исәптән өстенлекле тәртиптә бу хезмәтне гражданнарның түбәндәге категорияләре файдалана алачак:

- озак вакытлы (бер елдан артык) тәнәфестән соң хезмәт эшчәнлеген яңартырга омтылучы эшсез гражданнар;
- беренче тапкыр эш эзләүче (элек эшләмәгән) һәм шул ук вакытта һөнәре (белгечлеге) булмаган гражданнар;
- 6 айдан артык мәшгульлек хезмәте органнарында исәптә торучы эшсез гражданнар;
- инвалидлар арасынан эшсез гражданнарга;
- эшсез инвалидлар категориясенә караган гражданнар - 1 кеше;
- иректән мәхрүм итү рәвешендәге жәзаны үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар;

9. Мәгълүмат эшчәнлеге һәм мәгълүматлаштыру

Хезмәт базарындагы вәзгыять халыкка төрле мәгълүмати хезмәтләр күрсәтүне таләп итә. Моңа бәйле рәвештә массакүләм мәгълүмат чараларын куллану планлаштырыла.

Мәгълүмат житкерү түбәндәге юллар белән гамәлгә ашырылачак:

- Интернет-сайт (www.kazantrud.ru), Татарстан Республикасы мәгълүмат порталы (www.tatartrud.ru), «Россиядә эш» мәгълүмат порталы (www.trudvsem.ru) аша һәркем файдалана алырлык мәгълүмат хезмәтләрен күрсәтү;

- тышкы реклама һәм мәгълүмат объектларынан, башка каналлардан һәм мәгълүмат чыганакаларыннан файдаланып, мәгълүмати, реклама-мәгълүмат материалларын, махсус программаларны, тематик сюжетлар һәм тапшыруларны басма массакүләм мәгълүмат чараларында, радиога урнаштыру;

- мәшгульлек хезмәте эшчәнлегенең төп юнәлешләре буенча мәгълүмати-белешмә, аналитик һәм тематик материалларны (брошюралар, проспектлар, плакатлар һ.б.) урнаштыру.

Уздырыла торган чаралардан максималь файда алу максатларында, килүчеләр һәм эш бирүчеләр өчен планлаштырыла:

- Халыкның һәм эш бирүчеләрнең хезмәт базары торышы турында хәбәрдарлыгын арттыру, район халкын эш белән тәэмин итү программасын гамәлгә ашыруның барышы, массакүләм мәгълүмат чаралары аша – «Биектау хәбәрләре», жирле радио һәм телевидение, шулай ук халыкны эш белән тәэмин итү үзәге стендына даими урнаштыру юлы белән. 2022 ел дәвамында "Биектау хәбәрләре" газетасында 3 басма, жирле телевидениедә 1 чыгыш һәм ким дигәндә 3 мөкалә "Биектау районы ЦЗН" сайтында атна саен басылып чыкты. 2023 елда «Биектау

хэбэрлэре» газетасында 6 мөкалэ, жирле телевидениедэ 2 чыгыш һәм «Биектау районы ЦЗН» ДКУ сайтында атна саен 3тэн дэ ким булмаган мөкалэ бастыру, шулай ук «Биектау районы ЦЗН» телеграмм-канал социаль челтэрендэ ЦЗН эше, яңалыклар һәм вакансиялэр турында көндөлөк мэгълүмат биреп бару планлаштырыла;

- вакантлы эш урыннары турында белешмэлэр бастырып чыгару, гомуми белем бирү мөктэплэрен һәм тулаем бөтөн халыкны профориентациялөү юлы белән гражданны эшкэ урнаштыруга ярдэм итү;

- бюллетеньнэрне, норматив материалларны күбэйтү, аларны предприятие һәм оешмалар белгечлэренэ өлөшү;

- киңөшмэ-семинарлар уздыру;

- халыкның мөшгульеге өлкэсэндэ үткэрелэ торган чаралар турында мэгълүматны ТР МТЗ һәм СЗның массакулэм мэгълүмат чаралары белән эшлөү бүлегенэ, соңыннан аны Министрлык сайтында бастырып чыгару максатларында бирергэ.

- халыкны эш белән тэмин итү үзеге эшчэнлегенэң төп юнөлөшлэре буенча массакулэм мэгълүмат чараларында басмаларны исэпкэ алуны оештырырга.

Халыкны кабул итү, эш белән тэмин итү, бухгалтерлык хисаплылыгы программаларын үтөү буенча мөшгульлек үзеге белгечлэренэң нэтижэле һәм сыйфатлы эше күп очракта программа комплексларын гамэлгэ кертүгэ һәм озата баруга бэйле.

Үзэктэ түбэндэге программалар урнаштырылган: Мөшгульлек өлкэсэндэ бердэм цифрлы платформа, 1С: Предприятие –Эш хақы һәм кадрлар Бюджет учреждениесе 8,1 Версия; 1С: Предприятиелэр - Бухгалтерия, 8,1 Версия; ИАС – МДБУ; Парус-Своды; БАРС – Web – юридик затлар салым түлөүчесе бюджет хисабы.; Такснет – Референт; Экоформ; АРМ – заказчы; стат.хисаплар формалары; антивирус Касперского; Клиент СЭД; мөлкөтне исэпкэ алу өчен «Рobject», «Катарсис» программа комплексы, «ИСКО» системасы, электрон почта, интернет, «Консульт Плюс», АРМ-Бюджетополучатель (BSS_ CLIENTW2) VIPNet Эшлекле почта, электрон документ эйлэнеше, йөгэрэ торган юл.

10. Административ регламентлар нигезендэ халыкны эш белән тэмин итүгэ ярдэм итү өлкэсэндэ дөүлэт хезмэтлэре күрсэтү.

10.1. Федераль дөүлэт стандартлары һәм административ регламентлар нигезендэ халыкның мөшгульлегенэ булышлык итү өлкэсэндэ дөүлэт хезмэтлэре күрсэтүнең һәм дөүлэт вазыйфаларын үтөүнең тулылыгын һәм сыйфатын тэмин итү.

Мөшгульлек үзеге эше түбэндэгелэрне күз алдында тотачак:

- халыкның мөшгульеге турындагы законнар нигезендэ дөүлэт хезмэтлэренэң тулы исемлеген күрсэтү;

- дөүлэт хезмэтлэре күрсэтү тэртибенэ һәм срокларына талэплэрне үтөү;

- дөүлэт хезмэтлэре күрсэтү буенча административ процедураларда билгелэнгэн гамэллэрнең эзлеклелеген саклауны агымдагы контрольдэ тотуны гамэлгэ ашыру;

- Дөүлэт хезмэтлэре алучыларның шикаятлэрен (дэгьваларын) судка кадэр хэл итү комиссиясен төзү;

- дәүләт хезмәтләре күрсәтү урыннарын административ регламентлар таләпләренә туры китерү, атап әйткәндә:

- халыкны эш белән тәмин итү үзәгенә аерым махсус жиһазландырылган биналарында дәүләт хезмәтләре күрсәтүне гамәлгә ашырырга;

- дәүләт хезмәтләре күрсәтү урыннарын мәгълүмати стендлар, исәпләү һәм электрон техника чаралары, урындыклар һәм өстәлләр, шулай ук һаваны кондицияләү (суыту һәм жылыту) системалары, янгын сүндерү һәм гадәттән тыш хәл килеп чыгуы турында хәбәр итү чаралары белән жиһазландырырга;

- хезмәкәрләренә эш урыннарын, фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы булганда) һәм вазыйфасын күрсәтеп, стенадагы элмә такта яки өстәл тактасы белән жиһазландырырга;

- дәүләт хезмәте күрсәтү урыннарында жәмәгать файдалануы өчен уңайлы урыннар (бәдрәфләр) һәм кунакларның өс киёмнәрен саклау жиһазларын күздә тотарга.

10.2 Халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм итү өлкәсендә халыкны эш белән тәмин итү үзәгенә мобиль офисын кулланып дәүләт хезмәтләре күрсәтү

Мәшгульлек үзәге эше түбәндәгеләрне күз алдында тотар:

- мәшгульлек үзәгенә мобиль офисыннан файдаланып, мәшгульлек өлкәсендә дәүләт хезмәтләренә тулы спектр күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру һәм Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының 2014 елның 10 гыйнварындагы 12-33/120 номерлы 13.05.2015 №12-30/6143 үзгәрешләр белән хаты белән кертелгән контроль күрсәткечләренә үтәү.

2023 елга «Питрәч районы мәшгульлек үзәге» ДКУ мобиль офисының Биектау районы буенча 10 чыгуы планлаштырылган.

11. Программа чаралары системасы.

Әлеге программа Биектау районының тормыш дәрәжәсен күтәрү буенча икътисади һәм социаль сәясәтнең состав өлеше булып тора.

Программа, хәзерге вакытта бара торган демографик һәм икътисади процесслардан чыгып, районның хезмәт базары торышының 2023 елның 1 гыйнварына торышы буенча фаразланган. Ул эшсез халыкны эш белән тәмин итүгә һәм аны эшсезлектән социаль яклауга булышлык итүгә юнәлдерелгән һәм, беренче чиратта, халыкның мәшгульлеге үзәгендә теркәлгән эшсез гражданны, шулай ук теркәлмәгән эшсезлекне исәпкә алып, эштән азат ителү куркынычы астында эшләучеләренә бер өлешен колачлый.

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында
Халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм итү
программасына 1 нче кушымта

Хезмэт ресурслары балансына фараз

(мең кеше)

№ т/б	Күрсәткеч исеме	Чираттагы ел 2024	План чорының беренче елы 2025	План чорының икенче елы 2026	Белешмә	
					Агымдагы ел 2023	Хисап елы 2022
I.	Хезмэт ресурслары булуы					
1.	Хезмэт ресурслары саны– барлыгы,	31300	31400	31400	32300	28200
	шул исәптән:					
1.1.	хезмәткә сәләтле яшьтәге хезмәткә сәләтле халык	26000	26000	26000	25693	24000
1.2.	чит ил хезмэт мигрантлары	2380	2085	2085	2850	1630
1.3.	икътисад өлкәсендә эшләүче хезмәткә сәләтле яштән өлкәнрәк затлар һәм яшүсмерләр саны барысы,	2920	3315	3315	3757	2570
	шул исәптән:					
1.3.1	хезмәткә сәләтле яштән өлкәнрәк пенсионерлар	2900	3305	3305	3747	2560
1.3.2	хезмәткә сәләтле яштән яшьрәк яшүсмерләр	10	10	10	10	10
II.	Хезмэт ресурсларының бүленеше					
2.	Икътисад өлкәсендә эшләүчеләр – барысы,	23800	23900	24000	23700	23100
	шул исәптән бүлекләр буенча:					
2.1.	авыл, урман хужалыгы, аучылык, балык тоту һәм балык үрчетү, барлыгы,	1240	1240	1240	1240	1210
	шул исәптән чит ил хезмәткәрләре					
2.2.	файдалы казылмалар чыгару барлыгы,	140	140	140	140	140

	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.3.	эшкэртү производстволары барысы,	2300	2350	2330	2250	2150
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.4.	электр энергиясе, газ һәм пар белән тээмин итү; һаваны кондиционерлау барысы,	895	895	895	895	895
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.5.	су белән тээмин итү; су чыгару, калдыклар жыюны һәм утильләштерүне оештыру, пычрануларны бетерү эшчәнлеге барлыгы,	80	80	80	60	60
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре	25	25	25	25	25
2.6.	төзелеш барлыгы,	4120	4140	4200	4090	3970
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре	1585	1490	1490	1490	1560
2.7.	күпләп һәм ваклап сату; автотранспорт чараларын һәм мотоциклларны ремонтлау барлыгы,	4600	4600	4600	4550	4550
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре	50	50	50	50	45
2.8.	транспортировка һәм саклау барлыгы,	143	143	143	143	143
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.9.	кунакханэлэр һәм жәмэгать туклануы предприятиелэре эшчәнлеге барлыгы,	150	150	170	170	120
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.1 0.	мэгълүмат һәм элемтә өлкәсендәге эшчәнлек барлыгы,	2300	2300	2300	2300	2050
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.1 1.	финанс һәм иминият эшчәнлеге барлыгы,	600	600	640	600	600
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.1 2.	күчемсез милек белән операциялэр эшчәнлеге барлыгы,	688	688	688	688	688
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					
2.1 3.	һөнәри, фәнни һәм техник эшчәнлек барлыгы,	48	48	48	48	48
	шул исэптэн чит ил хезмэткэрлэре					

2.1 4.	административ һәм өстәмә хезмәтләр күрсәтү эшчәнлегенә барлыгы,	2	2	2	2	2
	шул исәптән чит ил хезмәткәрләре					
2.1 5.	дәүләт идарәсе һәм хәрби куркынычсызлыкны тәмин итү; социаль тәмин итү барлыгы,	595	600	600	600	550
	шул исәптән чит ил хезмәткәрләре					
2.1 6.	мәгариф барлыгы,	3500	3505	3505	3505	3455
	шул исәптән чит ил хезмәткәрләре					
2.1 7.	сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәт күрсәтүләр өлкәсендәге эшчәнлек барлыгы,	2137	2137	2137	2137	2187
	шул исәптән чит ил хезмәткәрләре					
2.1 8.	мәдәният, спорт, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлек барлыгы,	257	257	257	257	257
	шул исәптән чит ил хезмәткәрләре					
2.1 9.	икътисадый эшчәнлекнең башка төрләре	25	25	25	25	25
3.	Икътисадта эшләмәгән хезмәткә сәләтле яшьтәге халык саны - барлыгы,	7500	7500	7400	8550	5100
	шул исәптән:					
3.1	хезмәткә сәләтле яшьтәге житештерүдән аерылып укучы укучылар саны	3270	3410	3325	3775	2775
3.2	мәшгульлек хезмәте органнарында теркәлгән эшсезләр саны	100	120	120	100	84
3.3	икътисадта эшләмәгән хезмәткә сәләтле яшьтәге халыкның башка категорияләре саны	4130	3970	3955	4675	2241

2023 елга Татарстан Республикасы
 Биектау муниципаль районында
 Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
 программасына 2 нче кушымта

Булдыруга фаразланган эш урыннары турында белешмәләр (ИПД исәпкә алмыйча)				
Территория атамасы		Биектау районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге		
		Булдыруга фаразланган эш урыннары, бер.		
Предприятие (житештерү) исеме (ИПД исәпкә алмыйча)	Барысы	шул исәптән еллар буенча		
		2023	2024	2025
Гамәлдәге предприятие:				
"Молочный комбинат "Касымовский" ЖЧЖ	15	15	-	-
ПК "Полигран" ЖЧЖ	14	14		
Гамәлдәг предприятиеләр буенча барлыгы:	29	29	-	-
Яңа төзелгән предприятие:				
Терлек сую цехы	15	15	-	-
"Газпром СПГ" ЖЧЖ	25	25	-	-
Сәүдә үзәге	15	15	-	-
Яңа төзелгән предприятиеләр буенча барлыгы:	55	55	-	-
Барлык предприятиеләр буенча БАРЛЫГЫ:	84	84		

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында
Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
программасына 3 нче кушымта

**Биектау районы хезмәт базарында эшче көчләргә сорау һәм
тәкъдимнәр таблицасы**

(шәһәр, районы)

№№	Характеристикалар исемлеге	2022 ел	кеше Фараз	
			2023ел	2024е л
1	2	3	4	5
I	Эшче көчкә ихтыяж			
1.	Барлыгы		1687	X
	шул исәптән:			
1.1	булган вакансияләргә чор башында		653	X
1.2	Фаразлана торган чорда кертелүгә каралган яңа эш урыннарында эшләүчеләргә ихтыяж,		84	X
1.3	Үз теләге белән чыккан һәм персонал санын киметүгә бәйле булмаган башка сәбәпләр аркасында хезмәткәрләргә алмашка ихтыяж	945	950	X
II	Эшче көчнен тәкъдими			
2.	Барлыгы	4845	4219	X
2.1	шул исәптән: ел башына мәшгульлек үзәгендә теркәлгән эшсезләр саны,	139	84	X
2.2	ел дәвамында азат ителгәннәр саны- шулардан мәшгульлек үзәгенә исәпкә келгәннәр	150 40	50 40	X
2.3	Үз теләге белән эштән киткән хезмәткәрләр саны-	1400	1480	X
2.4	Барлык дәрәжәдәге гомуми белем бирү мәктәпләрен тәмамлаучылар һәм сиональ уку йортларын тәмамлаучылар саны, шулай ук уку йорты	515	535	X
2.5	РФ Кораллы Көчләреннән азат ителгән гражданның саны- шулардан мәшгульлек үзәгенә исәпкә келгәннәр	130 5	140 5	X
2.6	Иректән мәхрүм итү рәвешендә жәза үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар саны-	35	35	X
2.7	Хезмәткә сәләтле яшьтәге халыкның механик агымы- шулардан мәшгульлек үзәгенә исәпкә келгәннәр	1100 58	1500 60	X

2.8	Башка сәбәпләр буенча эшләмәгән гражданнар саны - шулардан мәшгульлек үзәгенә исәпкә куелачак	376 30	395 30	X
III	Сорау һәм тәкъдимнәр нисбәте			
3..	Вакансияләр саны (ел ахырына) Рәсми рәвештә теркәлгән эшсезләр саны (ел ахырына)	653 84	730 90	740 100
	Белешмә:			
4.	Эшче көчләр саны	24000	25693	25000
5.	Икътисадта эшләүчеләр саны	23100	23700	23800
6.	Эшсезләрнең гомуми саны	900	900	900
7.	Гомуми эшсезлек дәрәжәсе, эшче көчкә %ларда	3,8	3,7	3,7
8.	Теркәлә торган эшсезлек дәрәжәсе, эшче көчкә %ларда	0,35	0,35	0,38

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында
Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
программасына 4 нче кушымта

КИЛЕШТЕРЕЛДЕ

Биектау муниципаль районы
башкарма комитеты
житәкчесе

_____ Д.Ф.Шәйдуллин
(имза) (тулы имза)

« ____ » _____, 2023ел

2023 елда «Биектау районының мәшгульлек үзәге» ДКУның
эштән азат ителә торган хезмәткәрләргә эш белән тәэмин итү чаралары
ПЛАНЫ

№ т/б	Чараның исеме	Катнашучы лар саны, кеше	Башкару срогы	Жаваплы башкаручы
1.	Эштән азат ителә торган хезмәткәрләрдән алга таба ниятләре буенча сораштыру үткәрү	3	Ел буе	ЦЗН
2.	Предприятиенә кадрлар хезмәте белән берлектә эшләүне оештыру, эштән азат ителә торган хезмәткәрләргә эш белән тәэмин итү мәсьәләләре буенча киңәшмәләр, консультациялар уздыру	2	Ел буе	ЦЗН
3.	Эштән азат ителүче хезмәткәрләргә хезмәт базарындагы хәл, эш көченә ихтыяж һәм аның тәкъдире турында хәбәр итү	3	Ел буе	ЦЗН
4.	Билгеләнгән тәртиптә эшсез дип танылган эштән азат ителгән гражданның социаль түләүләргә гамәлгә ашыру	3	Ел буе	ЦЗН
5.	Пенсияне вакытыннан алда билгеләү турында тәкъдимнәр бирү өчен өстәмә берәмлекләргә бүлү турында тәкъдимнәр кертү	—	Ел буе	ЦЗН
6.	Эшчәнлек (һөнәр), эшкә урнашу өлкәсен сайлау, һөнәри белем алу максатларында эштән азат ителә торган хезмәткәрләргә һөнәри юнәлеш бирү буенча хезмәтләр күрсәтү	3	Ел буе	ЦЗН
7.	Эш бирүчеләргә белдергән буш эш		Ел буе	ЦЗН, эш

	урыннарына һәм вакантлы вазыйфаларга, вахта ысулын да кертеп, эштән азат ителгән гражданны эшкә урнаштыруда ярдәм итү	1		бирүчеләр
8.	Вакансияләр һәм уку эш урыннары ярминкәләрен, шул исәптән махсулаштырылган оештыру һәм уздыру	3	2,4 квартал	ЦЗН, эш бирүчеләр
9.	Эшсез дип танылган, хезмәткәрләр санын кыскарту нәтижәсендә эштән азат ителгән гражданны һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыру	1	Ел буе	ЦЗН
10.	Эштән азат ителгән гражданны өчен жәмәгать эшләрен оештыру	-	Ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр
11.	Эшсез гражданның үзмәшгульлеген тәмин итүгә ярдәм итүне эштән азат ителгән хезмәткәрләр арасынан оештыру	-	4 квартал	ЦЗН
12	Эш эзләүдә авырлыклар кичерүче гражданны эшкә урнаштыру эшен оештыру (инвалидлар; иректән мөхрүм итү рәвешендә жәза үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар; 14 тән 18 яшькә кадәрге балигь булмаганнар; пенсия алды яшендәге гражданны (картлык буенча хезмәт пенсиясенә хокук бирә торган яшькә житкәнче биш ел эчендә, шул исәптән вакытыннан алда билгеләнә торган); качаклар һәм мәжбүри күчеп китүчеләр; хәрби хезмәттән азат ителгән гражданны һәм аларның гаилә әгъзалары; балигь булмаган балалар, инвалид балалар тәрбияләүче ялгыз һәм күпбалалы ата-аналар; Чернобыль һәм башка радиация аварияләре һәм һәлакәтләре аркасында радиация йогынтысына дучар булган гражданны; урта һөнәри белем булган 18 дән 25 яшькә кадәрге гражданны), эш бирүчеләр белдергән буш эш урыннарына һәм вакантлы вазыйфаларга	-	Ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр
12.	Эш белән тәмин ителмәгән инвалидларны, күп балалы ата-	-	4 квартал	ЦЗН, эш бирүчеләр

	аналарны һәм инвалид балалар тәрбияләүче ата-аналарны, булдырылган эш урыннарына, эштән азат ителгән гражданныр исәбеннән эшкә урнаштыру эшен оештыру			
13.	Эшсез гражданнырны башка жирлеккә күчеп китү өчен эштән азат ителгән хезмәткәрләр саныннан эшкә урнаштыру эшен оештыру	-	3 квартал	ЦЗН, эш бирүчеләр

«Биектау районы халкын
эш белән тәмин итү үзәге» ДКУ
директоры

_____

(исеме)

Л.Ш.Газизуллина

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районьнда
Халыкны эш белэн тээмин итүгә ярдәм итү
программасына 5 нче кушымта

**Эшсез гражданнарга мәшгульлек хезмәте органнары юлламасы буенча эшкә
урнаштыру өчен башка жирлеккә күчеп китүгә ярдәм итү**

Муниципаль район (шәһәр округы) исеме	Эшсез гражданнарны эшкә урнаштыру күздә тотылган оешма исеме (тулы исеме, юридик адресы, фактта урнашу урыны)	Эшкә урнаштыру өчен жибәрелә торган эшсез гражданнар саны
Биектау районы	«Метроэлектротранс» МУП	1

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районьнда
Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
программасына 7 нче кушымта

2023 елда эшсез гражданның һөнәри укуы һәм өстәмә һөнәри белем бирү

№ т/б	Күрсәткеч исеме	2022 елда жибәрелгән гражданның саны, кеше
1.	Һөнәри белем алуға һәм өстәмә һөнәри белем алуға юнәлдерелгән эшсез гражданның саны, кеше	42
	Шул исәптән 1 юлдан:	
1.1	Хатын-кызлар, барысы шул исәптән мәктәпкәчә яшьтөгә балаларны, инвалид балаларны тәрбияләүче	21 4
1.2	16-29 яшьлек яшьләр, барысы	12
1.3	инвалидлар	2
1.4	хәрби хезмәттән азат ителгән гражданның һәм аларның гаилә әгъзалары	1
1.5	балигъ булмаган балалар, инвалид балалар тәрбияләүче ялгыз һәм күпбалалы ата-аналар	1
1.6	иректән мәхрүм итү урыннарыннан азат ителгәннәр	1
1.7	үзмәшгульлеген һәм эшкуарлык эшчәнлеген оештыру максатында гражданның	4

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районьнда
Халыкны эш белэн тээмин итүгә ярдәм итү
программасына 8 нче кушымта

**2023 елга мәшгуль булмаган инвалидларны һөнәри укыту һәм өстәмә һөнәри
белем бирү**

№ т/б	Дәүләт хезмәте исеме	Гражданны ар саны, (кеше)
1	2	3
1.	эшсез инвалидларны һөнәри укыту һәм өстәмә рәвештә укыту	1

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында
Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
программасына 9 нчы кушымта

**2023 елда эшчәнлек (һөнәр), эшкә урнашу, һөнәри белем алу һәм өстәмә
һөнәри белем алу өлкәсен сайлау максатларында гражданнарға, шул исәптән
мәгариф учреждениеләре укучыларына һөнәри юнәлеш бирү**

№ т/б	Дәүләт хезмәте исеме	Гражданнар саны, (кеше)
1	2	3
1	Хезмәт күрсәтүләр алалар: Гражданнарға һөнәри юнәлеш биру буенча	585
	шул исәптән 1 нче юлдан:	
1.1.	уку йортлары укучылары	485
1.2.	инвалидлар	3
1.3.	иректән мәхрүм итү рәвешендә жәза үтәүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар	2
1.4.	азат ителә торган гражданнар	15
1.5.	жинаять-үтәтү системасының төзәтү учреждениеләреннән азат итүгә әзерләнүче затлар (халыкны эш белән тәэмин итү үзәгенә муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан төзәтү учреждениесе белән хезмәттәшлеге турында килешү буенча) (булганда)	0

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында
Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
программасына 10 нчы кушымта

2023 елда эшсез гражданнарға психологик ярдәм

№ т/б	Дәүләт хезмәте исеме	Гражданны р саны, (кеше)
1	2	3
1	Хезмәт алачаклар: Эшсез гражданнарға психологик ярдәм күрсәтү буенча	50
	шул исәптән 1 нче юлдан:	
1.1.	инвалидлар	5
1.2.	иректән мәхрүм итү рәвешендә жәза үтәүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар	2

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районьнда
Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
программасына 11 нче кушымта

2023 елда хезмәт базарында эшсез гражданны социаль адаптацияләү

№ т/б	Дәүләт хезмәте исеме	Гражданны р саны, (кеше)
1	2	3
	Хезмәт күрсәтү алачаклар: хезмәт базарында эшсез гражданны социаль адаптацияләү буенча	50
	шул исәптән 1 нче юлдан:	
1.1.	инвалидлар	3
1.2.	беренче тапкыр эш эзләүчеләр (элек эшләмәгәннәр) һәм шул ук вакытта һөнәре (белгечлеге) булмаганнар	8
1.3.	мәшгульлек хезмәте органнарында 6 айдан артык исәптә торучы эшсез гражданны	29
1.4.	озак вакытлы (бер елдан артык) тәнәфестән соң хезмәт эшчәнлеген яңартырга омтылучы эшсез гражданны	8
1.5.	иректән мәхрүм итү рәвешендәге жәзаны башкарту урыннарыннан азат ителгән затлар	2

2023 елга Татарстан Республикасы
Биектау муниципаль районында
Халыкны эш белән тәэмин итүгә ярдәм итү
программасына 12 нче кушымта

**2023 елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында
мәшгульлеккә ярдәм итү программасы чаралары**

Чаралар исеме	Үтәү срогы	Башкаруч ылар	Чаралар белән колачла нган граждан нар саны
1	2	3	4
1. Гражданнарны эшкә урнаштыруга ярдәм итү			
1.1. эш бирүчеләргә кирәкле хезмәткәрләрне сайлап алу да дөүлөт хезмәте күрсәтү	ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр	
1.2. эшсез гражданнарга туры килә торган эш эзләүдә дөүлөт хезмәте күрсәтү	ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр	
1.3. эш бирүчеләр белән вакансияләр турында мәгълүмат житкерүнең тулылыгы буенча үзара хезмәттәшлек рәвешләрен камилләштерү, әлеге вакансияләр банкын киңәйтү	ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр	
1.4. Биектау муниципаль районы эш бирүчеләре, Татарстан Республикасы Эш бирүчеләре, trudvsem федераль Интернет-порталы вакансияләре буенча интернет—ресурсларны актуаль хәлдә тоту:	ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр	
1.5. Биектау районы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге сайтында халыкка кирәкле вакансияләр турында мәгълүмат бирү.	ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр	
1.6. «Биектау хәбәрләре» газетасы редакциясе һәм жирле телевидение һәм радио, хезмәт базарының торышы, халыкны эш белән тәэмин итү мәсьәләләре, эш белән тәэмин итүнең актив сәясәте һәм эшче һәм инженер һөнәрләрен популярлаштыру буенча һөнәри юнәлеш бирү чаралары юнәлешләре буенча хезмәттәшлек	ел буе	ЦЗН	
1.7. халыкка эшче көчкә ихтыяж һәм аның тәкъдиме турында мәгълүмат бирү;	ел буе	ЦЗН	
1.8. эш бирүчеләр соравы буенча квалификацияле хезмәткәрләрне сайлау;	ел буе	ЦЗН	
1.9. халыкны эш белән тәэмин итү мәсьәләләре буенча эш бирүчеләр белән киңәшмәләр үткәрү	ел буе	Башкарма комитет, ЦЗН	

1.10. Биектау муниципаль районында һөнәри юнәлеш бирү эше буенча уку йортлары, оешмалар һәм предприятиеләр вәкилләре белән координация советлары үткөрү	ел буе	ЦЗН, белем бирү оешмалары	
1.11. эшсез гражданнарны эшкә урнаштыру мәсьәләләре буенча авыл районнарына күчмә утырышлар үткөрү	ел буе	ЦЗН	
1.12. эш һәм уку урыннары вакансияләре ярминкәләрен оештыру һәм уздыру;	1-4 кварта л	ЦЗН	3
1.13. эшсез гражданнарны социаль адаптациянең тренинг программалары кысаларында нәтижәле эш эзләүгә өйрәтү	ел буе	ЦЗН	50
1.14. эш эзләүдә кыенлыклар кичерүче гражданнарны, мөгариф учреждениеләрен тәмамлаучыларны да кертеп, вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру	ел буе	Башкарма комитет, ЦЗН, эш бирүчеләр	11
1.15. ижтимагый эшләр оештыру	ел буе	Башкарма комитет, ЦЗН, эш бирүчеләр	60
1.16. эш бирүчеләрне финанслау чыганаclarын жәлеп итеп, 14тән 18 яшькә кадәрге балигъ булмаган гражданнарны вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру	ел буе	Башкарма комитет, ЦЗН, эш бирүчеләр	120
1.17. эшсез гражданнарның үзмәшгульлегенә һәм эшқуарлык эшчәнлегенә ярдәм итү	ел буе	ЦЗН	10
Шул исәптән финанс ярдәме күрсәтү белән	ел буе	ЦЗН	4
2. Хезмәт мобильлеген көйләү			
2.1. эшсез гражданнарга үзләрендә булган һөнәрләре (белгечлекләре) буенча вакытлыча эшкә урнашу өчен башка урынга күченүдә һәм эшсез гражданнарга һәм аларның гаилә әгъзаларына башка жиргә яңа яшәү урынына күченергә үзләрендә булган һөнәрләре (белгечлекләре) буенча эшкә урнашу өчен "Россия Федерациясендә халыкны эш белән тәмин итү турында" 19.04.1991 № 1032-1 Россия Федерациясе Законының 22.1 статьясы нигезендә ярдәм итү	ел буе	ЦЗН	1
2.2. Татарстан Республикасында эре инвестицион проектларны тормышка ашыруда катнашучы эш бирүчеләрне (Иннополис Казан, «Алабуга» сәнәгать-житештерү тибындагы махсус икътисадый зона» ААЖ һ.б.), хезмәт ресурслары белән тәмин итүдә ярдәм итү, шул исәптән вахта ысулын, урынга чыгып очрашулар, вакансияләр ярминкәсен кулланып.	ел буе	ЦЗН	

2.3. «Метроэлектротранс» МУП, «Бәхетле» ЖЧЖ, «Камгэсэнергострой» ЖЧЖнә персонал сайлау буенча эш бирүчеләр белән үзара хезмәттәшлек	ел бую	ЦЗН	
2.4. ТР эш бирүчеләр вакансияләре буенча Интернет-ресурслар формалаштыруда һәм аны актуаль хәлдә тотуда гражданны алмаштырылган яшәү урыны, вахта ысулы, вакытлы һәм сезонлы эшләргә эшкә урнаштыру өчен катнашу	ел бую	ЦЗН	
2.5. башка регионнарда хезмәт эшчәнлеген башкарырга теләк белдергән гражданны турында мәгълүматлар банкын формалаштыру һәм алып бару	ел бую	ЦЗН	
3. Социаль яклауга аеруча мохтаж һәм эш эзләүдә авырлыклар кичерүче гражданны эшкә урнаштыруны оештыру			
3.1. инвалидларны квоталы эш урыннарына эшкә урнаштыруны оештыру	ел бую	ЦЗН	4
3.2. резервлана торган эш урыннарына һәм квоталана торган эш урыннарына эш эзләүдә кыенлыклар кичерүче инвалидларны һәм эшсез гражданны эшкә урнаштыруны оештыру			
3.3. эш эзләүдә кыенлыклар кичерүче эшсез гражданны вакытлыча эш белән тәмин итү буенча шартнамәләр төзүне һәм эшкә урнаштыруны оештыру	ел бую	ЦЗН, эш бирүчеләр	9
3.4. эшсез гражданны район хезмәт базарында актуаль булган һөнәр һәм белгечлекләргә һөнәри белем бирүне оештыру	ел бую	ЦЗН,	42
3.5. һөнәри юнәлеш бирү буенча хезмәтләр күрсәтү, гражданны мәгълүмат бирү;	ел бую	ЦЗН,	585
3.6. финанслауның төрле чыганаclarын, шул исәптән жирле бюджет чараларын жәлеп итеп, жәмәгать эшләрен оештыру һәм 14 тән 18 яшькә кадәрге балигы булмаган гражданны вакытлыча эшкә урнаштыру;	ел бую	ЦЗН, эш бирүчеләр	180
3.6. башлангыч һәм урта һөнәри белем бирүне тәмамлаучылар арасынан 18 дән 20 яшькә кадәрге эшсез гражданны вакытлыча эшкә урнаштыруны тәмин итү	ел бую	ЦЗН, эш бирүчеләр	1
3.7. беренче тапкыр эш эзләүче гомуми белем бирү учреждениеләрен һәм югары һөнәри белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучылар арасынан эшсез гражданны вакытлыча эшкә урнаштыруны тәмин итү	ел бую	ЦЗН, эш бирүчеләр	1
3.8. мәшгульлек үзәге юлламасы буенча вакытлы	ел бую	ЦЗН, эш	

эшкә урнаштырылган һөнәри белем бирү оешмаларын һәм югары белем бирү мәгариф оешмаларын тәмамлаучылар арасынан эшсез гражданның (гамәлгә ашырылган очракта) хезмәте өчен түләүгә чыгымнарны компенсацияләү турында эш бирүчеләр белән килешү төзү		бирүчеләр	
3.9. вахта методын куллану юлы белән гражданны эшкә урнаштыруда ярдәм итү, хезмәткәргә ихтыяж кичерүче эш бирүчеләр белән очрашулар, вакансияләр ярминкәләрен оештыруга ярдәм итү буенча эшләр башкару;	ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр	
3.10. авыл жирлегендә халыкның үзмәшгульлеген оештыру	ел буе	ЦЗН,	4
3.11. торак бирү шарты белән кадрларга ихтыяжны кичерә торган эш бирүчеләр белән үзара хезмәттәшлек, Татарстан Республикасы эш бирүчеләре вакансияләре буенча гражданны яшәү урыны үзгәрү, вахта ысулы белән вакытлыча һәм сезонлы эшләргә эшкә урнаштыру буенча Интернет-ресурсларның актуаль халәтендә тоту	ел буе	ЦЗН, эш бирүчеләр	
3.12. авыл жирлегенә эшләү өчен күчеп китәргә теләүче гражданны турында белешмәләр (шәһәр жирлегеннән, бер муниципаль районнан икенчесенә) формалаштыру;	ел буе	ЦЗН	
3.13. ташламалар белән авыл жиренә күчеп китү һәм эшкә урнашу мөмкинлеге турында гражданны мәгълүмат бирү һәм консультацияләү	ел буе	ЦЗН	
3.14. авыл жирендә эшләү өчен гражданны күченүдә ярдәм итүне оештыру.	ел буе	ЦЗН	
4. Тышкы хезмәт миграциясен көйләү			
4.1. чит ил гражданны хезмәтеннән файдаланучы халыкны һәм эш бирүчеләренә аңлату һәм консультацияләү	ел буе	ЦЗН	
4.2. чит ил эшче көчләрен жәлеп итүнең һәм алардан файдалануның максатка ярашлы булуы турында тәкъдимнәр бирү эшен башкару	ел буе	ЦЗН	
4.3. эш бирүчеләргә һәм халыкка чит ил эшче көчләрен жәлеп итүне рәсмиләштерү тәртибе турында мәгълүмат бирү	ел буе	ЦЗН	
4.4. чит ил хезмәткәренә билгеләнгән вакантлы эш урыннарын республика гражданны, шул исәптән иректән мөхрүм итү урыннарыннан азат ителгән гражданны тарафыннан биләү буенча эш башкару;	ел буе	ЦЗН	
5. Хезмәт базарында эшче көчләрен сыйфатын			

Һәм конкуренциягә сәләтлелеген арттыру			
5.1. районның хезмәт базарында кирәкле һөнәрләр һәм белгечлекләр буенча эшсез гражданның, шул исәптән хатын-кызларга, яшьләр, 16-17 яшьтәге балигы булмаганның, инвалидларга, хәрби хезмәттән азат ителгән гражданның һәм аларның гаилә әгъзаларына һөнәри белем бирү һәм өстәмә һөнәри белем бирү;	ел буе	ЦЗН	42
5.2. эшсез инвалидларның һөнәри укыту һәм өстәмә һөнәри белем бирү	ел буе	ЦЗН	1
5.3. эшсез гражданның үзмәшгульлек һәм эшқуарлык эшчәнлеген максатында һөнәри укыту оештыру;	2021 ел.2-3 кв.	Башкарма комитет ЦЗН, эш бирүчеләр	4
5.4. хезмәт базары торышы, хезмәт базарында ихтыяж булган һөнәрләр буенча һөнәри белем алу мөмкинлекләре турында гражданның мәгълүмат бирү	ел буе	ЦЗН, «РАРК» ДПО ГОУ	250
5. Эшчәнлек (һөнәр) өлкәсен сайлау, эшкә урнашу, һөнәри белем алу һәм өстәмә һөнәри белем алу максатларында гражданның һөнәри юнәлеш бирү			585
6.1. эшчәнлек (һөнәр) өлкәсен сайлау, эшкә урнашу, һөнәри белем алу һәм түбәндәге категориядәге гражданның өчен өстәмә һөнәри белем алу максатларында гражданның һөнәри ориентациясе буенча дәүләт хезмәтә күрсәтү:	ел буе	ЦЗН	585
- мәгариф учреждениеләре укучылары; һөнәри белем алуға юллама алдынан эшсез гражданның;			485/42
- инвалидлар категориясенә караган гражданның;			3
- эшсез гражданның эшсезлекнең алты айлык чоры тәмамланганынан соң;			7
- беренче тапкыр эш эзләүче (элек эшләмәгән) һәм шул ук вакытта һөнәре (белгечлеген) булмаган гражданның;			8
- иректән мәхрүм итү рәвешендә жәза үтәтүче учреждениеләрдән азат ителгән затлар;			2
- пенсия алды һәм пенсия яшендәге гражданның;			16
- мәктәп укучылары өчен һөнәри юнәлеш һәм һөнәри эзәрлек нигезләрен берләштерүче «Һөнәргә кереш» комплекслы хезмәтен күрсәтү.			0
7. Эшсез гражданның психологик ярдәм			
7.1. эшсез гражданның түбәндәге категорияләре өчен эшсез гражданның психологик ярдәм	ел буе	ЦЗН	50

<p>күрсөтү буенча дөүлөт хезмөтө күрсөтү:</p> <ul style="list-style-type: none"> - инвалидлар арасыннан эшсез гражданныр; - мөшгуль булмаган инвалидлар - эшсез гражданныр эшсезлекнең алты айлык чоры тәмамланганнан соң; - иректән мөхрүм итү рәвешендә жәза үтөтүчө учреждениеләрдән азат ителгән затлар арасыннан эшсез гражданныр. 			<p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">13</p> <p style="text-align: center;">2</p>
<p>8. Хезмөт базарында эшсез гражданнырны социаль адаптацияләү</p>			
<p>8.1. хезмөт базарында эшсез гражданнырны социаль адаптацияләү буенча дөүлөт хезмөтө күрсөтүгә, түбәндөгө категориядөгө эшсез гражданныр өчен өстенлекле тәртиптә:</p> <ul style="list-style-type: none"> - озак вакытлы (бер елдан артык) тәнәфестән соң хезмөт эшчәнлеген яңартырга омтылучы эшсез гражданныр; - эшсез гражданныр беренче тапкыр эш эзләүчө (элек эшләмәгән) һәм шул ук вакытта һөнәр (белгечлеге) булмаган кешеләр; - мөшгульлек хезмөтө органнарында 6 айдан артык исәптә торучы эшсез гражданныр; - инвалидлар арасыннан эшсез гражданныр; - мөшгуль булмаган инвалидлар - иректән мөхрүм итү рәвешендә жәза үтөтүчө учреждениеләрдән азат ителгән затлар арасыннан эшсез гражданныр; - 3 яшькә кадәрге балалары булган эшсез хатын-кызлар. 	<p>ел буге</p>	<p>ЦЗН</p>	<p style="text-align: center;">50</p> <p style="text-align: center;">8</p> <p style="text-align: center;">8</p> <p style="text-align: center;">11</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">3</p>
<p>9. Мәгълүмат эшчәнлеге һәм мәгълүматлаштыру</p>			
<p>9.1. халыкка һәм эш бирүчеләргә хезмөт базарының торышы, район халкының мөшгульлеге программасын гамәлгә ашыру барышы, массакуләм мәгълүмат чаралары аша массакуләм мәгълүмат чаралары аша - “Биектау хәбәрләре” район газетасы, “Биектау - FM” радиосы һәм “Биектау районы ЦЗН” ДКУ сайтында, шулай ук халыкны эш белән тәэмин итү үзәге стендына даими урын алу юлы белән мәгълүмат житкерү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - предприятияләр һәм оешмалар белгечләренә бюллетеньнәрне, эш бирүчеләргә, норматив материалларны күбәйтү, тарату; 	<p>ел буге</p>	<p>ЦЗН</p>	

<p>- киңәшмә-семинарлар уздыру.</p> <p>- Интернет-сайт (www.kazantrud.ru), Татарстан Республикасы мәгълүмат порталы (www.tatartrud.ru), «Россиядә эш» мәгълүмат порталы (www.trudvsem.ru) аша һәркем файдалана алырлык мәгълүмат хезмәтләре күрсәтү.</p>			
<p>9.2. Административ регламентларны гамәлгә кертү эшен камилләштерү чаралары планы нигезендә «Катарсис» программасына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү</p>	ел буге	ЦЗН	
<p>10. Халык мәшгульлегенә булышлык итү өлкәсендә административ регламентлар нигезендә дәүләт хезмәтләре күрсәтү</p>			
<p>10.1. Билгеләнгән федераль дәүләт стандартлары нигезендә халыкның мәшгульлегенә булышлык итү өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтүнең һәм дәүләт вазыйфаларын үтәүнең тулылыгын һәм сыйфатын тәэмин итү:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дәүләт хезмәтләрен күрсәтүнең тулылыгы, сыйфаты һәм уңайлылыгы стандартын, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары, мәгълүмати стендлар, мәгълүмати киосклар һ.б. файдаланып дәүләт хезмәтләрен күрсәтү турында мәгълүмат бирүнең сыйфат стандартын кертү; - халыкның мәшгульлеге турындагы законнар нигезендә дәүләт хезмәтләренең тулы исемлеген күрсәтү; - дәүләт хезмәтләре күрсәтү тәртибенә һәм срокларына таләпләрне үтәү; - дәүләт хезмәтләре алучыларның шикаятьләрен (дәгъваларын) судка кадәр хәл итү комиссиясен төзү; - дәүләт хезмәтләре күрсәтү буенча административ процедураларда билгеләнгән гамәлләрнең эзлеклелеген саклауны агымдагы контрольдә тотуны гамәлгә ашыру; - дәүләт хезмәтләре күрсәтү урыннарын административ регламентлар таләпләренә туры китерерү. 	ел буге	ЦЗН	
<p>10.2. Мобиль офистан файдаланып, халыкның мәшгульлегенә булышлык итү өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтү:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәшгульлек үзегенә мобиль офисынан файдаланып, мәшгульлек өлкәсендә дәүләт хезмәтләренең тулы спектрын күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру. 	ел буге	ЦЗН	Биектау буенча - 10 чыгу